

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 11 april 2003

B 736-03

KLAGANDE

J. F.

Offentlig försvarare och ombud: advokaten L. E.

MOTPARTER

1. Riksåklagaren
2. Beyeler JM Företag AB:s konkursbo, 556472-8904,
Varamovägen 36 A, 591 72 MOTALA, genom åklagaren

SAKEN

Grov oredlighet mot borgenärer m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göta hovrätt, avd. 3, beslut den 16 december 2002 och dom
den 27 januari 2003 i mål B 4485-02

Hovrättens dom och beslut

se Bilaga 1 och 2

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen – som den 10 mars 2003 meddelat prövningstillstånd beträffande J. F.s överklagande av hovrättens beslut – meddelar prövningstillstånd såvitt avser J. F.s överklagande i övrigt.

Med ändring av hovrättens beslut undanröjer Högsta domstolen tingsrättens och hovrättens domar såvitt avser J. F. – utom i fråga om ersättning till offentlig försvarare – och avvisar åtalet mot honom samt avskriver målet i vad det rör den av Beyeler JM Företag AB:s konkursbo mot J. F. förda talan.

För försvaret av J. F. i Högsta domstolen tillerkänns L. E. ersättning av allmänna medel med tjugotretusensexhundrafemtio (23.650) kr, varav 18.090 kr för arbete, 4.440 kr för tidspillan och 1.120 kr för utlägg. Denna kostnad skall stanna på staten.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

J. F. har i första hand yrkat att åklagarens och målsägandens talan mot honom skall avvisas. I andra hand har han yrkat att Högsta domstolen väsentligen avkortar fängelsestraffet.

Riksåklagaren har bestritt yrkandena.

Högsta domstolen har den 10 mars 2003 meddelat prövningstillstånd beträffande J. F.s överklagande av hovrättens beslut att lämna yrkandet om avvisning utan bifall. Frågan om meddelande av prövningstillstånd i målet i övrigt vad gäller hans överklagande har förklarats vilande.

Högsta domstolen har den 7 april 2003 förordnat att J. F. omedelbart skulle försättas på fri fot.

SKÄL

J. F. dömdes den 22 oktober 1998 av Hovrätten för Nedre Norrland till fängelse två år och fyra månader. Han utlämnades till Sverige från Spanien med anledning av denna dom den 31 oktober 2001. Sedan verkställighet av fängelsestraffet samma dag påbörjats, frigavs han villkorligt den 5 september 2002 med en återstående strafftid på ett år och två månader. Han står under övervakning till den 5 september 2003 och prövotiden utgår den 5 november 2003. Efter att ha anhållits den 24 oktober 2002 och därefter häktats på grund av misstanke om den brottslighet som är aktuell i förevarande mål har han genom den överklagade domen dömts för grov oredlighet mot borgenärer, bokföringsbrott och bedrägeri begångna under oktober – november 2000.

J. F.s avvisningsyrkande grundas på art. 14 i 1957 års europeiska utlämningskonvention, till vilken Sverige och Spanien är anslutna. Enligt denna artikel får den som utlämnats inte åtalas, dömas eller berövas sin frihet för verkställande av straff och inte heller underkastas annan inskränkning i sin personliga frihet för annat, före hans utlämnande begånget brott än det för vilket han utlämnats. Detta gäller inte när den utlämnande staten samtycker till sådan lagföring. Lagföring utan sådant samtycke får dock ske, om den utlämnade inte inom 45 dagar efter det han ”slutligen frigivits” lämnat den stat vartill han utlämnats trots möjlighet därtill, eller om han återvänt efter att ha lämnat staten i fråga.

Högsta domstolen har i beslut den 3 april 2003 (Bilaga 3) på anförda skäl uttalat att åtal inte utan samtycke från spansk sida borde ha väckts mot J. F., innan 45

dagat förflutit från det att det tidigare fängelsestraffet är till fullo verkställt, om han inte, såsom gjorts gällande i målet, efter den villkorliga frigivningen lämnat landet och frivilligt återvänt hit. Sedan Riksåklagaren beretts tillfälle att föra bevisning i sistnämnda fråga, har Riksåklagaren förklarat sig inte längre göra gällande att J. F. varit utomlands under den aktuella tiden. Av Högsta domstolens nyssnämnda beslut följer vid sådant förhållande att åtalet mot J. F. skall avvisas.

Mot J. F. förs också genom Riksåklagaren talan om skadestånd av Beyeler JM Företag AB:s konkursbo. Yrkande att talan om det enskilda anspråket skall som särskilt mål handläggas i den för tvistemål stadgade ordningen har inte framställts. Enligt 22 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken är vid detta förhållande konkursboets talan förfallen.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Lars K Beckman, Munck (referent), Lundius, Lindeblad och Calissendorff
Föredragande revisionssekreterare: Kramer